

Maatschappelijke Agenda Katwijk

Opdracht Ondersteuning bij geldzorgen

Inleiding	
De Maatschappelijke Agenda Katwijk	<p>We willen dat iedereen in Katwijk - voor zover dat mogelijk is - mee kan doen in de samenleving. Daarom willen we dat de gemeente, inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en instellingen voor elkaar klaarstaan en de handen ineenslaan. In de Maatschappelijke Agenda (MAG) heeft de gemeente Katwijk beschreven wát er precies nodig is aan zorg, werk, meedoen, opgroeien en ontwikkelen.</p> <p>Vijf belangrijke punten:</p> <ul style="list-style-type: none">-Sociale veiligheid: inwoners van Katwijk leven in een veilige omgeving-Gezondheid: inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl-Zorg en Ondersteuning: inwoners die hulp nodig hebben, merken dat ze een hogere kwaliteit van leven hebben en zelf de regie krijgen over hun leven-Opgroeien en ontwikkelen: in Katwijk krijgen kinderen en jongeren optimale kansen-Meedoen: inwoners van Katwijk doen mee en dragen hun steentje bij aan de maatschappij <p>Met de Maatschappelijke Agenda (MAG) werken we op een nieuwe manier: eerst stellen we doelen, vervolgens kijken we naar de resultaten. Aan de hand van die resultaten passen we de activiteiten aan. Ook een belangrijk punt: samenwerken. Organisaties, verenigingen, ondernemers en burgers nemen zelf de regie en bedenken oplossingen. Zo zorgen we er samen voor dat iedereen mee kan doen.</p>
Hoofdpogave	<p>Opgave Zorg & Ondersteuning - Inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl</p> <p>Inwoners die hulp nodig hebben en deze hulp ontvangen, ervaren een hoge kwaliteit van leven en hebben regie over hun leven. Veel mensen kunnen deze ondersteuning en hulp zelf regelen, maar dat geldt niet voor iedereen. We willen dat iedereen de ondersteuning kan vinden die hij nodig heeft. We werken met één toegang, waarbij we aan het begin van elk traject de vraag goed verhelderen. De bewoner stelt een bepaald doel en daar wordt de hulp op aangepast. De hulp is zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. De hulpvragen verschillen per persoon, vandaar dat er niet altijd zware en professionele hulp hoeft te worden ingeschakeld. Er is een eigen netwerk (familie, vrienden, burens), maar ook mantelzorgers en vrijwilligers maken het mogelijk dat mensen in hun eigen omgeving ondersteund kunnen worden.</p> <p>Opgave Meedoen - Inwoners van Katwijk nemen deel en dragen bij aan de maatschappij</p> <p>Meedoen heeft verschillende kanten. We willen graag dat mensen basisvaardigheden (o.a. lezen, schrijven) beheersen, werk hebben, genoeg inkomen hebben en zichzelf ontwikkelen door mee te doen aan activiteiten in de vrije tijd. Meedoen gaat ook over hoe we met elkaar omgaan en dat we er met elkaar voor zorgen dat iedereen kan blijven meedoen. We willen dat Katwijk openstaat voor al haar inwoners en dat iedereen zich geaccepteerd voelt.</p>

Waarom deze opdracht?	
Maatschappelijk doel opdracht	<p>Schuldhelpverlening is onderdeel van ons beleid om armoede bij inwoners te verminderen. Goede schuldhelpverlening voorkomt dat mensen nóg verder in armoede terechtkomen. Het hebben van schulden blokkeert, zorgt ervoor dat je isoleert, dat je het gevoel hebt niet meer mee te tellen. Ook geeft het voor langere tijd hebben van schulden veel stress en kan het zelfs voor gezondheidsproblemen zorgen.</p> <p>We willen dat inwoners zo veel mogelijk schuldenvrij zijn. Schuldenvrij zijn betekent dat mensen weer meetellen en weer meedoen en zichzelf financieel bedruipen. Dit geeft zelfvertrouwen. Met de integrale aanpak bij schuldenproblematiek proberen we dit te bereiken. Voortdurende stress om geldzorgen kan ervoor zorgen dat mensen het idee krijgen het nooit op orde te hebben. En dan kan leiden tot het steeds nemen van verkeerde beslissingen op het gebied van geld. Je bent voortdurend bezig om de dag of week door te komen en kunt door alle geldstress niet meer op de lange termijn kijken. Hier houden we bij de schuldhelpverlening rekening mee. Daarom vinden wij het belangrijk om de inwoners die zichzelf nu financieel niet zo goed kunnen redden niet alleen tijdens het schuldentrajact te ondersteunen, maar ook daarna.</p> <p>Met deze opdracht wil de gemeente Katwijk dat mensen die nu schulden hebben weer kunnen meedoen met de maatschappij. Door hen te helpen hun financiële zelfredzaamheid te stimuleren. Daarnaast wil de gemeente onnodige maatschappelijke kosten (bijvoorbeeld kosten voor gezondheid) als gevolg van schuldenproblematiek bij inwoners voorkomen.</p>
Achtergrondinformatie	
Algemene achtergrondinformatie gemeente Katwijk	<p>Katwijk is een gemeente met ruim 65.000 inwoners en ongeveer 26.000 huishoudens. In de komende jaren zal de gemeente groeien naar ongeveer 80.000 inwoners. Katwijk bestaat uit de dorpen Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg en is een hechte samenleving. Veel inwoners zijn vrijwillig actief bij verenigingen, kerken of zetten zich in voor een schone of sociale leefomgeving.</p> <p>Een deel van de inwoners heeft te maken met armoede; ze kunnen maandelijks niet rondkomen en/of hebben schulden. Zo heeft 5% van de inwoners een inkomen onder de armoedegrens.</p> <p>Het aantal volwassenen (19-64 jaar) dat aangeeft iets of veel moeite te hebben om rond te komen ligt in Katwijk in 2016 op 15%. Dat is op ongeveer hetzelfde niveau als in de regio Hollands Midden en weer lager dan het gemiddelde in Nederland. Van de 65-plussers geeft 7% aan iets of veel moeite te hebben om rond te komen.</p> <p>Het Nibud heeft berekend dat 10% van de huishoudens in Nederland ernstige betalingsproblemen heeft of daarin dreigt te komen. In Katwijk zou het dan gaan om ongeveer 2.600 huishoudens. Bekend is dat lang niet iedereen op tijd om hulp vraagt.</p> <p>Inwoners die moeite hebben met het regelen van hun financiën, kunnen daarbij laagdrempelige financiële en administratieve hulp gebruiken. Dit betekent hulp op het gebied van geld (o.a. administratie), in combinatie met professionele hulp. Omdat mensen zich schamen voor hun geldproblemen is de drempel om hulp te vragen vaak groot.</p>

	<p>Katwijk kent inwoners met diepe schulden. Zij kunnen een beroep doen op het Budget Informatie Punt (BIP) voor het regelen van de schulden. Een schuldentraject duurt vaak lang en het valt niet mee om dit vol te houden, omdat er veel wettelijke regels zijn waaraan je moet voldoen. In Katwijk zijn er vrijwilligers die deze inwoners hierbij willen helpen.</p>
Toekomstige ontwikkelingen	<p>In de toekomst wordt verwacht dat steeds meer mensenondersteuning bij geldproblemen nodig hebben, dat is onder andere een gevolg van vergrijzing. Oudere mensen die langer zelfstandig wonen, zullen vaker hulp nodig hebben bij het regelen van geldzaken en hun administratie.</p> <p>Daarnaast zien we voor de toekomst een ontwikkeling naar meer digitalisering, bijvoorbeeld door de komst van digitaal bankieren, betaalapps en rekeningen die over de mail worden verstuurd worden. Door de toenemende complexiteit van de samenleving kan iet iedereen deze ontwikkelingen bijbenen en zich zelfstandig redden.</p> <p>De landelijke overheid werkt aan een wetsvoorstel dat regelt dat gemeenten de belangrijkste betalingsachterstanden moeten opvolgen met een aanbod voor schuldhulpverlening. Dit betekent dat we vroeg signaleren of mensen vaker betalingsachterstanden hebben. Deze wetswijziging gaat waarschijnlijk vanaf 2021 in. Waarschijnlijk gaat het aantal hulpvragen hiermee omhoog.</p>
Gewenste situatie	
Inhoud van de opdracht	<p>Om de toekomstige ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden wordt de nadruk gelegd op verschillende trajecten en verschillende groepen binnen de gemeente Katwijk. Elk mens is anders en heeft andere hulp nodig. Hierbij is het ook belangrijk dat de inschrijver ingaat op hoe hij de doelgroep denkt te bereiken. Een onderdeel van de opdracht is een plan van aanpak dat dit beschrijft.</p> <p>De opdracht bestaat uit:</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>Bieden van administratieve en financiële ondersteuning (individueel)</u> <p>Wij willen inwoners op een laagdrempelige manier hulp geven bij het omgaan met geld en het verzorgen van administratie. Dit kan gaan om advies, hulp bij het gebruik van tools zoals de Geldplannen van Startpunt Geldzaken of inloopsprekuren organiseren. Zo willen we inwoners helpen om uit de geldzorgen te komen en hun financiële situatie beter te maken. Ook willen we hen helpen om geld over te houden of op een slimme manier te sparen, zodat er altijd geld is bij bijvoorbeeld financiële tegenslagen. We willen ze helpen om hun geldzaken op orde te brengen.</p> <p>De doelgroep is lastig te bereiken. Om deze mensen toch te kunnen bereiken en te zorgen dat ze weg naar de hulpinstanties weten te vinden, is een onderdeel van de uitvraag een aanpak om de doelgroep te bereiken.</p> <p>Binnen Katwijk bestaan meer voorzieningen om inwoners met schulden individueel te ondersteunen. Het is belangrijk om hierin de samenwerking te zoeken en afspraken te maken over doorverwijzing naar ondersteuning als BIP (Budget Informatie Punt) en Wmo via de wijkteams. Maar ook naar andere voorzieningen als de Formulierenbrigade. Uitgangspunt is dat de ondersteuning die wordt ingezet zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is.</p>

	<p>2. <u>Bieden van begeleiding en coaching tijdens schuldentrajecten (individueel)</u></p> <p>Bij problematische (langdurige) schulden, is er een oplossing via het BIP, oftewel het Budget Informatie Punt. Deze instantie kan het traject van de Schuldhulpverlening inzetten, waarbij de hulpvrager wekelijks een bedrag krijgt om van rond te komen. Deze trajecten duren lang en zijn taai om vol te houden. Voor sommigen mensen is het belangrijk dat ze hierin worden begeleid. Dit kan via de professionele weg (coaching op indicatie), of via Broodnodig van Kwadraad (algemeen maatschappelijk werk) voor de kwetsbare mensen met meerdere problemen. Maar vaker kan een vrijwilliger, een maatje die met meedenkt hulp bieden. Hierbij kan gedacht worden aan (jongeren) schulphulpmaatjes die inwoners bijstaan en motiveren om het tamelijk zware traject vol te houden.</p> <p>Bij beide onderdelen (1 en 2) gaat het om ondersteuning door vrijwilligers. Enige mate van professionalisering (bijvoorbeeld door cursussen) is hierbij wel noodzakelijk. Het gaat immers om een kwetsbare doelgroep. Ook is het belangrijk dat de vrijwilliger precies weet wat mogelijk is in de schuldhulpverlening. De vrijwilligers moet bijvoorbeeld kunnen inschatten wanneer er meer of professionele hulp nodig is. Dit moet aantoonbaar zijn, bijvoorbeeld door middel van een systeem van certificering.</p>
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> • iedereen binnen de gemeente Katwijk met geldproblemen • inwoners die een traject bij het BIP volgen (specifiek voor opdracht onderdeel 2)
Wat willen we bereiken: effecten, resultaten	<p>De maatschappelijke effecten van de ondersteuning bij geldzorgen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer inwoners ervaren regie over hun eigen leven • Minder mensen met (problematische) schulden • Minder uitval tijdens schultrajecten • Minder ongewenste maatschappelijke effecten (gezondheid, huiselijk geweld, sociaal isolement, opvoedingsproblemen) • Minder mensen leven in armoede • Meer mensen aan het werk • Meer mensen nemen deel en dragen bij aan de maatschappij
Evt. aandachtspunten/vraagstukken per thema of wijk/buurt	<p>De hulpvragen op het gebied van schulden komen uit de hele gemeente Katwijk.</p> <p>De toegang tot ondersteuning is vanaf 2020 ingericht vanuit wijkteams. Er is één toegang met één brede vraagverheldering aan het begin. Organisaties die inschrijven op deze opdracht werken samen en dicht tegen het wijkteam aan.</p>
Bijbehorende effect- en prestatie-indicatoren	<p>Wij verwachten dat partijen, organisaties en instellingen in het plan beschrijven 'hoe' het project en/of de activiteiten bijdragen aan het bereiken van de maatschappelijke effecten. Wij gaan daarover in gesprek met de opdrachtnemer(s) en bespreken de voortgang en het bereiken van de maatschappelijke effecten door middel van de werkwijze van 'tellen en vertellen'. De te bereiken doelen staan enerzijds in het Databoek Maatschappelijke Agenda 2019-2023 en anderzijds komen de doelen tot uiting in prestatie-indicatoren.</p> <p>Databoek Maatschappelijke Agenda 2019-2023 De onderstaande indicator(en) uit het Databoek Maatschappelijke Agenda 2019-2023 is/zijn van toepassing op deze opdracht. Elke indicator is voorzien van een <i>norm</i>, dit is het te bereiken maatschappelijk doel in 2023.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Nr. 3.1: Inwoners die voldoende regie over eigen leven ervaren • Nr. 3.2.2: Inwoners die zich beter kunnen redden na geboden ondersteuning • Nr. 5.2: Inwoners van de beroepsbevolking die een betaalde baan hebben • Nr. 5.3: Inwoners die een besteedbaar inkomen onder de armoedegrens hebben • Nr. 5.3.6: Inwoners met een (bijstands)uitkering <p>Prestatie-indicatoren Voor deze opdracht zijn de onderstaande prestatie-indicatoren ofwel maatschappelijke effecten van de ondersteuning bij geldzorgen van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantal maatjes dat een toepasselijke training gevolgd heeft/gecertificeerd is • 100 % van de maatjes is gecertificeerd/getraind of volgt de training • Aantal aanmeldingen • Aantal inwoners dat is begeleid • Resultaten na afsluiten ondersteuning (succesvol ja/nee) • Doorlooptijden • Samenwerkingsafspraken met BIP en wijkteams zijn gerealiseerd • Aantal doorverwijzingen naar o.a. wijkteam en BIP
Randvoorwaarden	
Samenwerking	<p>Een voorwaarde van de opdracht is samenwerking. Wij verwachten dat partijen, organisaties en instellingen de opdracht samen en in z'n geheel oppakken en daarbij buiten hun eigen kaders denken. Anders gezegd, verwacht wordt dat partners de samenwerking opzoeken en naar het grotere geheel kijken. Ook willen we dat samenwerkingen worden opgezet tussen niet voor de hand liggende partners, zoals een publieke-private samenwerking (PPS). Een voorbeeld hiervan is Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), waarbij de gemeente bij de bestrijding van overgewicht onder jongeren samenwerkt met zorgverzekeraar Zorg & Zekerheid. Beschrijf in het geval van een PPS hoe deze samenwerking eruit ziet, wat de rollen zijn en met wie er wordt samengewerkt binnen deze opdracht.</p> <p>We willen dat samenwerkingspartners signaleren waar de problemen liggen bij kwetsbare inwoners. Zo kan deze groep op tijd en op de juiste manier worden ondersteund.</p> <p>We verwachten dat organisaties zicht hebben op het aanbod in de gemeente Katwijk en ervoor zorgen dat er geen onnodige overlap is binnen de gemeente (of binnen de wijk). Afstemming is hierbij dus van groot belang. Dit geldt met name voor de toegang (wijkteams, Budget Informatie Punt).</p> <p>Beschrijf hoe deze samenwerking eruit ziet, wat de rollen zijn en met wie er wordt samengewerkt binnen deze opdracht.</p>
Sociale acceptatie	<p>We willen dat elke opdracht bijdraagt aan sociale acceptatie. Iedereen moet in Katwijk zichzelf kunnen zijn en kunnen meedoen in de maatschappij, ongeacht achtergrond, godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, geaardheid, beperking en burgerlijke staat. Gemeente Katwijk wil dat meer inwoners zichzelf kunnen zijn en zich sociaal geaccepteerd voelen.</p> <p>Beschrijf hoe u hier invulling aan gaat geven.</p>

Toegankelijkheid	<p>In Katwijk moeten al haar inwoners, ongeacht hun type beperking (fysiek, mentaal, intellectueel of zintuiglijk), kunnen meedoen, ook als ze zelf niet in staat zijn om deel te nemen.</p> <p>Bij de inschrijving zien we graag terug hoe u het onderwerp ‘Toegankelijkheid’ in deze opdracht wilt vervullen. In de beschrijving verwachten we dat u in de eerste plaats ingaat op welke manier u op dit moment invulling geeft aan het onderwerp ‘Toegankelijkheid’. In de tweede plaats beschrijft u in welke stappen u de komende jaren verder invulling geeft aan het onderwerp ‘Toegankelijkheid’.</p> <p>Het gaat hierbij – voor zover voor u van toepassing - om sociale, digitale en fysieke toegankelijkheid. Zie onderstaand.</p> <p>Sociale Toegankelijkheid: Iedereen doet mee. Door rekening te houden met de verschillende type beperkingen merken inwoners met een beperking geen ‘drempels’ als ze willen meedoen aan bijvoorbeeld activiteiten, sport of een museumbezoek. Denk aan ondertiteling, een prikkelarme omgeving, aanwezigheid tolken, geen toegangseisen voor culturele verenigingen én begrijpelijke taal. Ook willen we dat erop wordt gelet hoe iemand wordt ontvangen of behandeld.</p> <p>Digitale toegankelijkheid: dit gaat over het ontwerp, beheer en de inrichting van websites, apps en portals, zodat iedereen gebruik kan maken van en zijn weg kan vinden in de digitale wereld. Vanaf 23 september 2020 is het wettelijk verplicht voor overheidsinstanties dat álle websites voldoen aan het Besluit digitale toegankelijkheid 2018. Wij streven ernaar dat de websites van onze partners ook volledig toegankelijk zijn.</p> <p>Fysieke toegankelijkheid: toegankelijkheid van gebouwen. De gemeente Katwijk streeft ernaar dat alle gebouwen met een publieksfunctie voor iedereen toegankelijk zijn. We horen graag wat de inschrijver nu al doet of wat voor plannen de inschrijver heeft om aan de voorwaarde van fysieke toegankelijkheid te voldoen. Voorbeelden: toegankelijke toiletten, een duidelijke ingang, regelmatige traptreden, aanwezigheid trapleuning, drempelhulp.</p> <p>Op het gebied van toegankelijkheid verwachten we ook dat de inschrijver aangeeft hoe ervaringsdeskundigen worden betrokken. Mensen die weten wat het is om een beperking te hebben, kunnen het beste testen en beoordelen of en wanneer de uitvoering toegankelijk is. We noemen dit het principe van: <i>‘Nothing about us, without us’</i>.</p>
Eenzaamheid	<p>Bij de inschrijving zien we graag hoe u het onderwerp ‘Eenzaamheid’ in de opdracht aanpakt. We willen een Katwijk dat naar elkaar omkijkt en waar inwoners elkaar helpen in moeilijke tijden. Iedereen kan iets doen tegen eenzaamheid en het verschil maken, daarom vinden we het belangrijk dat hier in de opdracht aandacht voor is.</p> <p>Eenzaamheid tegengaan is niet alleen het organiseren van ontmoetingen of activiteiten. Ook moet er aandacht zijn voor het voorkómen hiervan. Delen van kennis is daarbij erg belangrijk. Signaleer dat en doe daar wat mee of organiseer trainingen voor vrijwilligers. Bijvoorbeeld ‘hoe herken je eenzaamheid?’ En vooral: maak het bespreekbaar, want we krijgen allemaal weleens met eenzaamheid te maken.</p> <p>Het is dus erg belangrijk dat de inschrijver aangeeft op welke manier zij het onderwerp ‘eenzaamheid’ binnen de eigen organisatie oppakt. Hoe pakt de inschrijver de samenwerking op met andere partijen om</p>

	<p>eenzaamheid tegen te gaan? En welke maatregelen worden er in deze opdracht precies genomen? Voorbeelden: maatregelen om eenzaamheid te voorkomen, maar ook het signaleren ervan, activiteiten organiseren, het onderwerp bespreekbaar maken én een combinatie hiervan.</p>
<p>Huidige situatie</p>	
<p>Feiten en cijfers - databoek</p>	<p>Hier geven we aan hoeveel beroep in Katwijk gedaan wordt op diverse vormen van ondersteuning aan inwoners met financiële problemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemiddeld 120 inwoners doen jaarlijks een beroep op het BIP. Het BIP had in 2018 321 klanten in traject. • Broodnodig (Kwadraad) heeft in 2018 ongeveer 210 huishoudens in beeld. • De Formulierenbrigade heeft op jaarbasis gemiddeld contact met 1.818 Katwijkers. • In 2018 waren 30 schuldmaatjes actief in Katwijk. Het aantal hulpvragen was 64. <p>Hiernaast zijn er nog andere voorzieningen die een bijdrage leveren aan verminderen van armoede en schulden, zoals de bijzondere bijstand, minimaregelingen zoals Jeugdfonds Sport en Cultuur, ondersteuning van de wijkteams.</p>
<p>Afbakening</p>	
<p>Bereik</p>	<p>In deze opdracht gaat het om de ondersteuning aan inwoners van Katwijk die aanvullend is op de professionele ondersteuning (zoals formulierenbrigade, wijkteams en maatwerkvoorzieningen, Budget Informatie Punt).</p> <p>Het gaat dus niet om de zware problematiek, dat is niet de primaire doelgroep. Maar wel aanbod om hierbij ondersteunend, signalerend en stabiliserend te zijn.</p>
<p>Kaders</p>	
<p>Landelijk</p>	<p>Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp)</p>
<p>Gemeentelijk</p>	<p>Maatschappelijke Agenda Algemene subsidieverordening gemeente Katwijk Coalitieakkoord</p>
<p>Budgettair</p>	<p>Vrijwilligersorganisaties: € 37.242</p>
<p>Doorlooptijd</p>	<p>1 jaar</p>
<p>Aantal opdrachtnemers</p>	<p>Meerdere opdrachtnemers</p>